

Novel·la

Pàgines viscudes

■ Joan Josep Isern

Hi ha moltes raons per escriure. Perquè ens estimin, dirien uns, per fer-nos escoltar, dirien uns altres. Jo crec que un altre dels motius pels quals escrivim és per deixar constància d'allò que hem sigut i viscut. Per sobreviure al corró dels anys, vaja. Un bon sistema per copsar l'autèntic sentit de la història és apropar-se a les peripècies dels seus protagonistes. Les petites històries de la història.

Això és el que va fer el recentment traspasat Sebastià Sorribas -l'inoblidable autor d'*El zoo d'en Pitus*- quan es va proposar escriure la crònica dels seus anys d'infantesa al Barri Xino de Barcelona. La intenció queda ja clara en el capítol introductor: davant la impossibilitat de registrar els records de la seva mare -"No hi vaig arribar a temps", diu- vol deixar un material que retrata una gent, un barri i una època que ja no hi són i dels quals cada vegada queden menys supervivents. "Ho deus als teus néts", li diu la seva nora. I amb això ja en té prou per posar-se mans a l'obra.

Mosaic d'un espai molt concret
Sorribas -nascut al Barri Xino l'any 1928- ens ofereix un ampli i variat mosaic centrat en un espai molt concret -el quadrat que formen el carrer Nou, la Rambla, el Portal de Santa Madrona i el Paral·lel- i en

Barri Xino
Una crònica de postguerra

Sebastià Sorribas
Editorial Base
Barcelona, 2008
Preu: 19,50 euros
Pàgines: 336

■ **Sebastià Sorribas, autor d'*El zoo d'en Pitus*, ens ofereix en aquesta obra pòstuma els seus records del Barri Xino de Barcelona, on va néixer el 1928. L'autor es posa de la banda dels desfavorits i retrata l'àmplia gamma de personatges que vivien al barri als anys 40**

1 2 3 4 5

una època molt determinada: els anys 40, època de fam, repressió, misèria i cartilles de racionament.

L'autor descriu la gent del barri com una equilibrada barreja entre els veïns i botiguers de tota la vida i la gent de la vida brava, tal com la definia l'enyorat Jaume Fuster. Dos grups humans que coexistien sense problemes i amb respecte mutu perquè en el fons a tots els agermanava un doble estigma: el de ser vençuts en la guerra i en la postguerra.

Els fariseus vencedors

La mirada de Sebastià Sorribas és documentada i apassionada. Com no podia ser altrament, l'autor pren partit al costat dels desfavorits i deplora sobretot l'immens fariseisme dels vencedors representats pels funcionaris, policies, guàrdies civils i, sobretot, per la gent relacionada amb l'Església: els carques i la capellanada.

Barri Xino parla amb detall dels cines del barri, dels pinxos, de les bruixes que t'endevinaven el futur, de les acadèmies musicals, de les *pajillers* i de les cases de barrets. La majoria dels capítols, a més a més, s'acaben amb el retrat d'algun personatge concret que demostra amb fets reals que tot allò que explica Sorribas no pertany a la ficció. N'hi ha un ampli repertori per a la tria: Carmen Amaya, el mestre don Gaspar del

JOSEP LOSADA

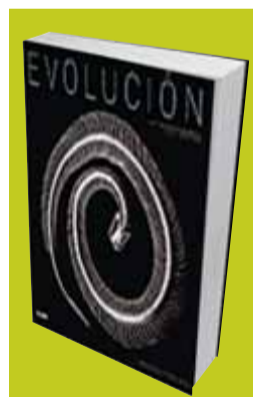
El Barri Xino de Barcelona és el protagonista de la novel·la de Sorribas

Campo Carpio, la Murciana... De tots els personatges, però, jo em quedo amb la senyora Esperança, la mare de l'autor, una dona que "menyspreava el pecat, però no el pecador" i que tenia les idees molt clares sobre què podia ser més

nociu per als seus fills: el barri amb totes les seves misèries materials o la colla de delinqüents que havien vingut amb les tropes de Franco, pura misèria espiritual.

La història també s'escriu amb llibres com *Barri Xino*.*

Ciència

Evolución

Text: Jean-Baptiste de Panafieu
Fotografies: Patrick Gries
Barcelona, 2008
Preu: 59,90 euros
Pàgines: 288

1 2 3 4 5

L'evolució a través dels esquelets

■ David Bueno

Ans que es desenvolupessin les tècniques de biologia molecular, que permeten conèixer i comparar el material genètic de qualsevol espècie per esbrinar-ne el parentesc, la tasca de classificar els éssers vius i establir el seu origen i llinatge evolutiu requeria exclusivament en els naturalistes. No és pas casualitat que els pares de les primeres teories evolutives, Lamarck i Darwin, fossin uns gran naturalistes, uns penetrants observadors de la natura, les formes de la qual interpretaven des d'una perspectiva dinàmica i canviant. Certament, totes les estructures dels éssers vius duen impreses les petjades

de l'evolució, inclosos els esquelets, i de la seva comparació neix una fascinant història, la de la selecció natural. Aquesta és la proposta d'*Evolución*, de Jean-Baptiste de Panafieu i Patrick Gries, un llibre de gran format que combina de manera magistral textos curts divulgatius, que abasten tots els aspectes de la moderna teoria de l'evolució, amb més de dues-centes fantàstiques fotografies d'esquelets de vertebrats en blanc i negre, d'una qualitat excepcional i una mida molt generosa.

Panafieu, autor dels textos, és professor de ciències naturals, disciplina sobre la qual ha publicat nombroses obres de divulgació i ha realitzat diversos documentals.

AFP / ITÀLIA

Les fotografies són obra de Gries, un fotògraf especialitzat en disseny i art contemporani que ha sabut plasmar d'una manera fantàstica i amb

una intensitat admirable tota la vitalitat que s'amaga darrere d'una increïble varietat d'esquelets.

Evolución és una obra ideal per gaudir a poc a poc de l'extraordinària arquitectura de la natura, assaborint-la a través dels esquelets dels vertebrats. Un llibre que ens apropa sense que ens n'adonem a les més modernes troballes relacionades amb l'evolució dels organismes, que combina molt encertadament les dades genètiques, paleontològiques, embriològiques i zoològiques, seguint sempre el fil conductor bastit per les fotografies. Un vast panorama del món dels vertebrats que ajuda a comprendre els mecanismes de l'evolució i a capir totes les seves facetes.*